

FOAIE

пептръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 46.

Duminesă 16. Noembrie.

1841.

Domnule Redactor!

Мълці літераці ромъні аѣ фѣкѣт фелърі de disertaціи асѣпра днченътълѣи ші а лімвѣи поастрѣ. Лаѣдѣ пѣтелѣи лор ші паче цѣринеі челор че нѣ маі сѣлт! Лор ле ера вѣшор; нѣ авеа тревѣицѣ а іскоді софісте ка сѣ детѣне не пѣпѣствиторіи ромънілор, арѣтънд лѣмеі къ зіоа есте алѣ ші поаптеа неагрѣ. Адеврѣл ера възѣт ші піпѣйт; ші днпротівиторіи днвінші ші рѣшінаці днвѣлндѣсе дн тѣчере, се аскѣндеа ка пасеріле de рѣѣ огѣр че нѣ пот сѣфері стрѣлѣчереа соарелѣи, днсѣ, асемене шерпелѣи каре мѣрнд стрівіт de пічорѣл витеазѣлѣи сѣ днтоарпѣ ші мѣшкѣ нѣ пѣтернікѣл лѣи врѣжманш, словозіа днн вортеле лор вѣ стрігѣт ковитор, рѣгѣшеат, грозав, пістѣтаред, вѣлѣстемат, дар — днн непорочіре — адеврѣрат: „лімба воастрѣ е десѣтъ кѣ зічері славонѣці!“

Ох! пѣкатѣл е петѣгѣдѣйт, ші рана невіндекатѣ!

Кѣнд, ка вѣ рѣнеде шіроіѣ, піатѣрїле варваре аѣ днѣндат провинцііле ромънеці, гѣснд пѣнза лімвѣи врітѣ, лѣа сѣвеіка ші пар le droit du plus fort, арѣнка вѣде ші вѣде кѣте вѣ фір де вѣтѣтѣрѣ де а лор гроасѣ ші подѣроасѣ. Астѣел се

десѣ лімба поастрѣ. Пептрѣ а скоате а-кѣм ачеле лѣтѣноіоасе фіре, тревѣи а дестрѣта тоатѣ пѣнза; ші прін вртаре, а креа о лімба тѣлт маі фѣртоасѣ, тѣлт маі повілт ші маі днвѣцѣатѣ, кѣрїа пімік нѣѣар ліпсі алѣ декѣт, de а фі — ромѣнеаскѣ.

Аічі днчеп некѣрмателе діспѣте днтре днвѣцаціи Pandemonіѣлѣи пострѣ літерар, каріи сѣ сѣлеск:

Spirar nobil' sensi a' rozzi petti.

Ноі дн вом днпѣрціи дн треі класе, лібералі, модѣраціи ші опозаціи. Лібераліи зік (дѣпѣ Іорговічі ші дѣпѣ Маіорі) къ тревѣи а гоні тоате зічеріле славонѣціи ші вѣно-тѣрко-гречеціи — де ші ачесте днн вртѣ сѣлт фоарте пѣціне ші нѣоѣ, прііміте нѣмаі де піце капете волнаве ші стрікате; — іар Модѣраціи, къ тревѣи а ле сѣвдіа, а ле днновіла ромъндѣле, ші ноі, тѣртѣрісіт, къ не днвоім къ ідеіле moderate. Внн дн сѣѣршіт, опозаціи, а-стѣ веке рѣцінѣ кѣрїа пімік нѣ маі плаче, ші пѣлѣце вочндѣсе ші стрігѣнд кѣ глас de Stentor къ сѣ стрікѣ ші пере лімба. .

Дѣпѣ пѣререа поастрѣ, а днвоі тоате ачесте капете днвѣцѣате, есте маі грѣѣ de кѣт а днжгіѣва вѣ міністеріи дн Франца;

ши vedem къ жале къ, тръгънд фиеш-каре ла сине съзшиє хайна біетеї лімбі.

Съ не фіє ертат а фаче о днтреваре.

Zaviestia ши Клеветіреа (зічерї славонедї), каре с'аѣ дкѣват днтре ротъні, ле поате скоате чінева? De обідъ ши де сілт, не поате мѣнтѣ? . . . Аічі, фъръ съ врем, не віне дн гънд ачел вестіт діктон а лѣї Dante скріс не поарта Іадѣлї: Lasciate ogni Speranza! *)

Дар, vedem къ не ам депъртат де скопѣл че не ам пропѣс, каре есте де а арѣта Дталє о дескоперіре че ам фѣкѣт де зп стръбекѣ мапѣскріпт, дн каре ам четіт зрїмътоареле:

„Нѣвълінд пороаделе стрєіне, аѣ пѣдїт ка лѣкѣстеле прєсте Ромъні, ши с'аѣ апѣкат а сємъна къ фєлѣрї де клеветірі „zaviestia ши зра пїнтре єї. Грєшалєлє Ромънілор 'аѣ слѣвїт. Атѣпчі врѣжмашї „рѣпїндѣлє прїп сѣлѣ ши кѣлѣндѣлє дре „пѣрїлє, ле гѣсїа віновѣдїї ши дї мѣпчіа „кѣ мѣлдіте де казне. Ачєсте обїде аѣ „адѣс дн сѣкршїт ровїа, шчл“

Іатъ, Домпѣлє Редактор, дн кѣтєва рѣндѣрї о дроає де зічерї славонедї! Ачєєа днсѣ че аѣ трас а поастрѣ лѣаре-амїнте (ши пєптрѣ каре, кредєт, къ не вор рѣмънеа дндаторїдї ачєї че съ вор окѣпа вр'о дїніоарѣ къ скрієреа зпєї історїї а Археологієї Ромънілор) єсте къ ам възѣт дїп кѣпрїпсѣл астор пѣдїне кѣвїнте, къ пѣпѣ а пѣ венї варбарїї, Романїї адѣшї де Траїан дн провинділє ачєсте: 1., пѣ щїєа віновѣдїа, 2., пѣ єра сѣлпїчії, 3., пѣ сѣферїа обїдєлє, ши 4. пѣ кѣпощєа ровїа шчл.

Не зрїмъ аз венїт тоате де с'аѣ мєстєкат пїнтре пої! Кѣм сє лє лєпѣдѣм а кѣм? ши оаре врѣнд алє лєпѣда, пѣтем? Іашїї.

К. N—щї.

ІКОАНЪ ПОСОМОРѢТЪ.

Нѣ Фоїлє періодїчє де астѣзї, пѣ пѣвлїчїдїї ачєдїа, пѣ брошѣрєлє зпор бървадї пѣтернїчі дн фапѣт ши дн кѣвѣнт дїп апѣл ачєста єшїте, зік, пѣ времєа поастрѣ єсте ачєєа, днтрѣ каре старєа патрієї нї с'аѣ зѣгрѣвїт къ нїщє змѣре фоарте днтѣнекоасє, посоморѣте ши трїсте. Алдїї аѣ фост маї пайнте къ кѣдїва апї карїї ворвїрѣ ши скрієрѣ, арсєрѣ ши тѣїарѣ ка нїщє докторї днцєлєпдї днсѣ ши інітомшї. Ачєїа днсѣ сѣѣ преа пѣдїп фѣсєрѣ аскѣлтадї, сѣѣ токма ши не-аскѣлтадї осѣпдїдї. Астѣзї неаѣ маї кѣзѣт чєаца де пє окї ши лѣміна днкѣ о сѣферїм чєваш маї віне, медїчїнї прїїтїм маї вѣкѣрошї де ши нї сє даѣ пїлѣлє ши тїнкѣрї амарѣ. Де не щїне чїнева оглїнда сѣѣ зп кїп ши не зічє: „Іатъ аша сѣнтєдї Вої,“ де ши кѣ грєѣ, сѣферїм тотѣш, каре ачєаста доарѣ єсте зп сєтп де мѣнтѣнїцѣ. Съ vedem. — Ърмътоарєа дескрїєре а стѣрїї патрієї поастрє пѣвлїкатѣ дн 6. Азгѣст прїп N. Társalkodó не лѣпгѣ че єсте преа крєдїлчєасѣ, апої ши афлѣнд рѣсѣнет ши плѣчєре дн чєлє маї мѣлте жѣрпалє ши пѣрѣдї алє ачєстор цѣрї, пѣ поате сѣ пѣ аїбѣ інтєрес ши пєптрѣ пѣвлїкѣл пострѣ. Аколосш сє зічє аша: „Гѣчєреа тот пѣ не маї фолосєцє. Натѣра асѣпра патрієї поастрє маї мѣлт аѣ фост прѣдѣ-

*) Ох, ба пѣ? ба пѣ!

тоаре къ дарѣриле сале декѣт аварѣ, дн-
сѣ пѣдин де нѣ с'аѣ алес де проверѣ, кѣм-
къ прекѣт рѣѣриле поастре не кѣрг тоате
афарѣ, iar днкоаче нѣ кѣрѣе нѣчѣ зпѣл дн
лонтрѣ, аша шѣ ванѣ не кѣрг афарѣ пен-
трѣ тоате, — iar дн лонтрѣ пентрѣ нѣмѣк.
Каре фаче сокотеалѣ, кѣтѣ мѣлѣме де
ванѣ трѣмѣтем поѣ афарѣ не тоате капалеле
дн тот анѣл, iar ла поѣ дн че нѣкѣтѣрѣ
нѣчѣ се стрѣкѣрѣ чева пѣдин, ачела маѣ де
нѣ есте сѣлѣт а венѣ ла ачел кѣцет де алт-
мѣнтрелеа фѣрѣ темейѣ, ла каре венѣсе
зп кѣлѣторѣ че стареа нѣо кѣпоѣеа нѣ-
маѣ не деасѣпра, кѣмкъ дн ванѣ поѣдрѣ
днмѣлѣторѣ чел пѣдин а треѣа парте тре-
вѣе сѣ фѣе фалѣ, сѣѣ къ авем а не теме
де зп ванѣрот наѣонал, ка шѣ зпѣ пѣдин
кредѣнчошѣ. Цѣранѣ поѣдрѣ лѣкрѣторѣ де
пѣмѣнт сѣнт поверѣле чеѣ апасѣ дн тоа-
те пѣрѣле, днтр'атѣта сѣнт де тѣкѣло-
шѣдѣ, днкѣт де азѣм лѣкѣндѣсе ла соко-
теалѣ авереа пѣрѣдѣ чеѣ маѣ тарѣ, сѣн-
тем сѣлѣдѣ а креде, кѣмкъ зп Сатѣрѣк не-
крѣцѣторѣ дншѣ преа вате жок днпѣнтѣа
поастрѣ.*) Де се афлѣ о старе шѣ маѣ
тѣкѣлоасѣ декѣт ачѣаста, ачѣеа есте а по-
вѣдеѣ (неменѣмеѣ) нѣчѣ, дн прѣчѣнѣ къ
попорѣл де рѣнд не тоатѣ днпѣмплареа
аре зп кѣпѣтал сѣгѣр, адекѣ челе до аѣ

*) Адеѣрѣл де неар спарѣе капѣл, днкъ нѣ не
пасѣ. Иовадѣ дн цара поастрѣ фак 104 зѣле
не ан дн слѣзва прѣпрѣтарѣлор шѣ зѣчѣелѣ
днкъ даѣ. Дн Молдаво-Ромѣнѣа кѣлкѣшѣ
афарѣ де алте дадѣѣ фак нѣмаѣ 12 зѣле шѣ
кѣтева дрѣмѣрѣ не ан. Тотѣш, че поате фѣ
прѣчѣна, кѣмкъ о парте маре дн Иовадѣ ар-
деалѣлѣ нѣ шар скѣмѣва стареа кѣ кѣлкѣшѣ
Прѣнѣпѣателор вѣчѣне? Чѣне нѣшѣ креде вѣе,
шѣ мѣарѣ, шѣ вазѣ. Ped.

тѣ нѣ, iar ачѣѣа (новѣлѣ) дн прежѣдеѣе,
лор днпѣскѣте мѣ кѣ еѣ крескѣте, мѣнка
чеа аспрѣ о дн де чеа маѣ маре нечѣнѣсте
дн новѣлѣтатеа лор; лѣпселе попорѣлѣ
сѣнт маѣ пѣдѣне шѣ маѣ лесне де днплѣ-
нѣт, iar ачѣѣа (неменѣшѣ) авѣнд тот нѣ-
маѣ ачѣелеаш преа сѣпѣдрѣ ѣсвоарѣ де ве-
нѣтѣрѣ, кѣпоск маѣ мѣлте треѣвѣнде, лѣксѣл
не зѣ че терѣе тот маѣ мѣлте се лѣцѣеде
днтре дѣншѣ сѣгѣндѣле шѣ челе маѣ де
пре зрѣтѣ пѣтерѣ; ла попорѣл де рѣнд
прѣчѣѣ мѣлѣ сѣнт о вѣнекѣвѣнтаре, пен-
трѣкѣ ачѣѣа креск ка шѣ ѣерѣле кѣм-
пѣлор шѣ трѣѣск ка вѣѣтѣдѣме дн пѣстѣ-
тате, сѣѣ адекѣ ка шѣ пѣрѣнѣдѣ лор, шѣ
дела шепте анѣ дн сѣс адѣк ла кас'а пѣ-
рѣнтѣаскѣ фолос; д'ѣнпрѣтѣвѣ ла ачѣѣа
(ла новѣлѣ) прѣчѣѣ, iar маѣ вѣртос прѣчѣѣ
мѣлѣ сѣнт о сѣрѣчѣе сѣгѣрѣ, iar кѣ кресѣереа
шѣ днперѣа лор се поартѣ поварѣ дн парте,
шѣ маѣ дн зрѣтѣ ачѣла днкъ есте порѣчѣт,
каре поате рекѣшѣга чел пѣдин камѣта
кѣпѣталѣлѣ келѣтѣт. Новѣдеа поастрѣ чеа
'налѣтѣ днтре кѣтѣшѣеле лѣксѣлѣ есте кѣ-
фѣндатѣ дн даторѣѣ, мѣлѣ шѣ пѣлѣ акѣт
'шаѣ дат песте кап, маѣ мѣлѣ стаѣ ла мар-
ѣнеа кѣдерѣѣ*). Новѣдеа поастрѣ де мѣж-
лок знеде релеле че апасѣ не новѣдеа
чеа мѣкѣ шѣ не чеа фрѣнтѣнѣтѣ; венѣтѣѣ
есте тот аша пѣдин ка шѣ ал ачѣелора, iar
дн лѣксѣ мѣлѣмѣеде не ачѣѣа, iar плата
пентрѣ ачѣеасѣ старе кѣнѣтоаре дѣ есте
дела чеѣа зрѣ, дела ачѣѣа вѣтѣжѣкѣрѣ,
iar чел дн зрѣтѣ рѣзѣлатат есте, кѣмкъ пѣ-
кателе пѣрѣнѣдѣлор сѣнт педѣнсѣте дн фѣѣ.**)

*) Оаре нѣмаѣ ла поѣ есте ачѣеаста аша? Ане-
воѣе ам креде. . . . Ped.

**) Оаре нѣо маѣ пѣдѣск ачѣеаста шѣ алѣѣ шѣ
маѣ не аѣреа?! Ped.

*)

Дитре четъцені поцрїи чеї де старе маї стрълвчїтъ сѣнт асемenea ровїи лѣксълїи дитрѣ атѣта, дикѣт пе ла четъциле поастре челе маї тарї каселе че кѣ врео20 ані днпайнте ера челе маї авѣте, астъзи парте таре саѣ сѣнт кѣзѣте, саѣ кѣ се афлѣ дн старе апроане де а кѣдеа, четъценіи маї де рѣнд, кѣт шї пегѣсторїи, шї мецѣрїи атѣрпѣ кѣ тотѣл дела пласеле де сѣс, дакѣ челеа слѣвек, мїжлочїт шї ачециїа карїи трѣеск дѣпѣ еї, трѣвѣе сѣ слѣвекскѣ. Ачеаста есте стареа чеїи маї тарї пѣрци — пентрѣкѣ фїреце ворба есте пѣтаї де чеа маї таре парте — а патриїи поастре шї есепциїле сѣнт пѣцине. О сїмцим ачеаста кѣ тоциї. Сѣ аскѣлтѣм дїнтрѣн капет ал патриїи пѣлѣ дн челалалт пе орї чїне, цїесе ачела тѣкар де каре пласѣ шї орї де че парѣдѣ, авїа vom афла om, дела каре сѣ авзим алтѣ декѣт о Ieremiadѣ (жѣланїе) фѣрѣ кап шї фѣрѣ капет, шї каре сѣ пѣвадѣ, кѣ ачест Status quo есте апѣсѣторїѣ. Пентрѣ че дарѣ тотѣш ачеастѣ старе ачециїтѣ? Апатїа, пепѣсареа, трѣндѣвїреа, de-darea ла рѣдѣчїна хреанѣлїи о продѣче пе ачеса? Vom а пе ажѣта пе калеа лециїацїеї? Не стаѣ дн кале тѣлтеле нациїалїтѣциї, релїциї, привїлециїрї, датїнї, партиде, деосевїрї дн прїнчїпе тѣл шѣл.“

Пѣлѣ ачї їарѣш текѣтѣл стрѣн. Алтеле кѣте маї вѣтеазѣ дн орициїнал тот пѣлпсорї шї вѣїерѣрї, че сѣ ле маї дншїрѣш ачї, кѣнд еле сѣлѣ шї рѣсѣлѣ пѣ дн жѣрналѣ пѣтаї, чї дїн гѣрѣ дн гѣрѣ. Пѣтрѣн шї адѣнк атїне де стареа патриїлор поастре, кѣ ачест прїлеж днї есте 'нде-тѣлѣ а маї дитреба пѣтаї атѣта: Че вї се паре, дакѣ дїн о кѣмплїтѣ непорочїре патѣралѣ Дѣлѣреа с'ар днфла прїн плоїле А-

пѣсѣлѣ, шї тот deodatѣ гѣрїле еї ла Мареа пегрѣ с'ар астѣпа кѣ тотѣл, оаре атѣпчї фїреар кѣ тѣлѣт маї рѣѣ декѣт астѣзи шї де чїне ар фї маї рѣѣ odatѣ, кѣт шї алтѣдатѣ? Шї днкѣ чева: каре воалѣ есте маї кѣмплїтѣ, маї крѣпчелѣ, гангрена, каре отоарѣ преа кѣ днчетѣл, саѣ апопте-кїа (дамла)? — — —

Г. Барїд.

АМОРѢЛ шї ИНКВИЗИЦИА.

Ын тѣлѣр повїл портѣгез, пентрѣ кѣ се пѣскѣсе дїн тѣлѣт енглезѣ де релїцие протестантѣ, а кѣзѣт дѣпѣ моартеа пѣрїнцилор сѣї дн вѣра рѣделор, каре кредеа кѣ тот че пѣ е католик кѣрат де татѣ шї де тѣлѣт, есте пѣгѣл. Авереа че моцѣнї днлеснї пе тѣлѣр ка сѣ довѣндеаскѣ о крещере вѣпѣ, днвѣдѣнд атѣт прїн школї стрѣне, кѣт шї кѣлѣторїнд дн маї тѣлте цѣрї лѣминате але Еѣропїи. Пе ла апѣл 1766 тѣлѣрѣл се днтоарсе ла Лїсабона, фѣкѣ кѣпоциїндѣ кѣ вѣн пегѣдѣтор енглез ашезат кѣ лѣкѣнцїа днтр'ачел ораш, вїзїтѣ каса лѣї adese орї, шї плѣкѣндѣї фата че о авеа пегѣдѣторѣл, о черѣ де не-вастѣ. Енглезѣл пѣ се днпротївї, дар дї adѣсе аинте кѣ ел ка католик пѣ поате сѣ їа де невастѣ о протестантѣ де кѣт фѣкѣндѣсе протестант, каре лѣкрѣ поате сѣ факѣ стомот дн Лїсабона шї сѣ тѣреаскѣ вѣра рѣделор сале. Тѣлѣрѣл дї рѣспѣсѣкѣ шї фѣрѣ ачѣаста ел тот п'аре нїчї вѣн иптерес де рѣделе лѣї каре п'аѣ нїчї о плѣ-чере де ал ведеа. Дѣпѣ вре о кѣтева зїле, Енглезѣл фѣкѣ кѣпоскѣт Портѣгезѣлї, кѣ тревїле сале дн сїлеск сѣ шї вѣлпѣ тот

че аре дн Лисавона ши съ се стръмъте ла Лондра. „Bine, zise тхъъръл, дакъ тхъ врей де ципере, ши еъ воіъ съ'тн вхъз тоатъ стареа ши съ мерг дн Енглитера vnde съ тхъ кхънн кхъ фійка дхъитале, ши съ петрек о виацъ линицитъ ши депъртатъ де връжтхъшиле рѣделор теле.“ Контрактъла де кхънне се днкіеэ ши портгезъла се ведеа ла жхъмътате дрѣмъл кхътре феричіреа че о дореа. Пе кхънд атхът де о парте кхът ши де алта се фъчеа прегхътіріле кхъвннчоасе пентрѣ плекареа ла Лондра, о воалъ гравникъ де треі зиле рхънн пе негхъцхъторѣл енглез днн виацъ; фата лхъі дн царѣ стрейнъ фхърѣ рѣде ши фхърѣ пріетені ар фі кхъзхът дн чеа маі адхънкъ деспхъдхъж-дхъіре, дака тхъпхърѣл Портгез, фхъиторѣл еі вхърѣат, п'ар фі фост апхърѣреа лхънгъ дхънса, нхъ о ар фі тхънгхъіат ши нхъ о ар фі вхънрѣат де дхъреріле еі. Грава лор де а vnde тот ши де а плека маі кхърхънд се дн-доі прнн днтхъмплареа ачеаста неащептатъ; дар еі нхъ ція че аѣ съ маі пхътмеаскъ пхънъ кхънд се вор ведеа днколо де маре вхънці прнн кхъхъторіе ши трхънд о виацъ феричітъ днтемеіатъ пе о драгосте фхърѣ марціні. — Дн времеа ачеаста дн Портгалиа domnea пхътереа чеа маре а інкхъзіціеі вісерічехъці каре кхъ хън шептрѣ де фіер кхърмвія кхъцетеле оаменілор, інтра дн адхънкъл інінілор лор, ши вновате саз невіновате, дхъпъ кхът дн пльчеа, осхъндеа пе оамені ла тхънчі неавзите, саз съ арзъ дн фок, саз кхъвхънт кхъ схънт еретічі, кхъ нхъ кред bine, саз кхъ нхъ дмплінеск о церемоніе дхъне кхът се кхъвіне. Моартеа негхъцхъторѣлхъі енглез ши проіектъл ачелор доі тіпері аѣ ажхънс ла врекіле ачествї трівхънал неоменіт. Пхънд тхъна пе дхъншіі, інкхъзі-

торїі се фъчеа стхъпхънн песте тоатъ авереа лор, ши аста се кіема кхъ еі дмплінеск хън лхъкрѣ ал креднціі чеі адеврѣрате! Аша дар грїжа лор чеа маі маре ера ка съ нхъле скапе ши съ дхъкхъ вогхъцїа лор ла Лондра. — Днтр'о дімінеацъ кхънд тхъпхърѣл Портгез се афла ла іхъвіта са спре а кхъвхъзі днпревнъ асхъпра тхъхърілор де плекаре, кхъчі маі тоате дараверіле ши ле десфхъкхъсерѣ, ннще слхъжвхънн аї трівхъналхълхъі інкхъзіціеі вхътхърѣ ла вхъшъ, інтрарѣ дн касъ, ши фхърѣ тхълатъ церемоніе пхъсерѣ тхъннле лор пе Портгезъла ши 'л тхърхърѣ ла палатъл інкхъзіторѣлхъі челхъі маре; фата енглезъ ла шена ачеаста цнпъ, се агацъ де іхъвітъл сѣъ, дар неоменіціі дн детерѣ вхънчї ши еа кхъзъ лешннатъ песте прагъл вхънн. Песте вре о кхътева мнхъте се дешептъ, і се пхъреа кхъ е віс чеаа че с'а днтхъмплат, дар дхъпъ че о днкреднцдарѣ слхъціле деспре тоате атхърхънтеле, кхъ хън кхъраж маі пресѣс де сексъл ши вхърста еі вірѣі слхъвічїхънеа ла каре іар ера съ о адхъкхъ дхъререа, ши се гхъндї серіос ла прімеждїа іхъвітълхъі еі, кхъ атхът маі вхъртос кхъ се кредеа ши пе снне дн-кхъркатъ дн прічіна лхъі. Гхъндѣл еі чел днн тхъі а фост съ алерце дхъпъ ажхътор; дар ла чїне, ши днпротїва кхъі? Гроаза трівхъналхълхъі інкхъзіціі фъчеа съ се кхътре-тхъре каселе челор маі пхътернїчі, пхътереа лхъі се днтіндеа ши пхънъ ла кхъртеа кхър-іаскъ, ши тоці третѣра ла гласъл лхъі чел пе дхъмълхънзїт. Хън от пхъмаі сннхър ера дн Лисавона ши дн тоатъ Пертгалиа каре пхътеа дндрѣспн съ днфрѣнтете пхътереа ачелхъі трівхънал варвар, ши ачеста ера мареле міністрѣ Потвал.

Administrația ачествїа, дн време де

вreo кждѣва ані, а адѣс Португалиа ла о пѣтере ші тѣрѣре днѣлоритѣ. Кѣ тоате кѣ а авѣт а се лѣпта кѣ нѣде пѣдѣчѣ не днѣвѣсе, кѣ кѣражѣл днѣс ші статорнѣча а вѣрѣт тот ші а ажѣне порочѣт ла скопосѣл сѣѣ чел дорѣт; пагѣвѣ кѣ нѣ с'а порочѣт ачеа царѣ време маѣ днѣделѣнгатѣ сѣ се вѣкѣре де реформеле лѣѣ челе мѣнтѣвѣтоаре ші де днѣвѣнѣтѣдѣрѣле че ера сѣ маѣ днѣтродѣкѣ пѣнтрѣ днѣпѣтернѣчѣреа дѣрѣі атѣт дѣнлѣвѣнтрѣ кѣт ші дѣнафарѣ,

Ла ачест ом пар се гѣндѣ тѣпѣра енглезѣ сѣ се дѣкѣ. Кѣ тоате кѣ еа ера протестантѣ, дар омѣл чел таре і се пѣреа кѣ е де тоате релѣціѣле ші спрѣжѣнѣтор ал тѣтѣрор пѣпорочѣдѣмор, фѣе де че наѣде вор фѣ. Се гѣтѣ дар нѣмаѣ декѣт ші днѣтрѣн мѣнѣт а фост ла палатѣл мѣнѣстрѣлѣі вѣнде днѣжлнѣ ешѣнд не дѣректорѣл канцеларѣеі лѣі.

Повестѣреа днѣжлнѣмѣрѣі сале не скѣрт ші дѣререа че ера зѣгрѣвѣтѣ не фаѣа еі а-фларѣ хар днѣнѣнте ачестѣі слѣжѣвѣш днѣалт, каре нѣ пѣтеа авеа алтѣ інѣмѣ декѣт тот ка а стѣпѣнлѣлѣі сѣѣ, ші дѣ арѣтѣ вѣ гапг лѣнѣг днѣ фѣндѣл кѣрѣіа ера вѣша мѣнѣстрѣлѣі. Днѣкѣражатѣ кѣ пѣпорочѣреа са, тѣпѣра енглезѣ інтрѣ днѣлѣвѣнтрѣ фѣрѣ сѣіалѣ. Днѣтрѣ о салѣ таре днѣтѣнекоасѣ, ла о тасѣ рѣтѣндѣ ашезатѣ кам ла о фереастрѣ, шедѣа вѣ ом де о статѣрѣ вѣрѣашѣ, кѣ капѣл рѣзѣмат днѣ коте, кѣ окѣі пѣронѣдѣі не о хѣртѣе ші адѣнѣчѣт днѣ гѣндѣрѣі. Дескѣдѣреа ші днѣкѣдѣреа вѣнѣі нѣ лѣѣ фѣкѣт сѣ се мѣнѣче; авѣа фѣшѣжѣреа рокѣеі де тѣтѣсѣрѣе, кѣнд с'а апронѣат тѣпѣра де тасе лѣі, лѣа децентат. Днѣшѣі днѣтоарѣе канѣл, веде днѣнѣнтеа са о тѣпѣрѣ, ші дѣнѣ че о тѣсѣрѣ кѣ кѣтѣтѣра са чеа серѣоасѣ,

о днѣтревѣ: че вреа? Тѣнерѣі енглезе дѣі спѣсесе дѣректорѣл ка сѣ фѣе скѣртѣ ла ворѣт, кѣчѣі мѣнѣстрѣл пѣтрѣнде сѣнгѣр атѣрѣнтеле. Днѣ пѣдѣне ворѣе дар дѣі днѣфѣдѣнѣтѣ тоатѣ днѣжлнѣмѣреа, ші не вѣртѣ днѣ рѣгѣ ка сѣі фѣе мѣлѣ де дѣнса ші де ізѣітѣл еі. Дѣнѣ че іспрѣвѣі, Помѣал се скѣлѣ дѣне скаѣн, фѣкѣ вреа кѣтѣва волте прѣн касѣ ші не вѣртѣ стѣнд днѣнѣнтеа енглезѣі дѣі зѣсе: „Кѣносѣк не татѣл тѣѣ; ел мѣі а фост вѣн вѣрѣжѣмѣш не днѣдѣплекат, кѣ тоате ачесте днѣ чѣнѣстесѣк пѣнтрѣ кѣ ера ом де карактер, ера ом чѣнѣстѣт. Одатѣ кѣнд тѣ гонѣа породѣл сѣ тѣ вѣчѣгѣ кѣ пѣітрѣі, трежѣнд не дѣнѣнѣнтеа каселор лѣі, днѣі ешѣі днѣнѣнте ші тѣ пофѣтѣі днѣ каса лѣі зѣкѣндѣ'мѣі: „кѣ тоате кѣ днѣі сѣнт ші днѣі ешѣі вѣрѣжѣмѣш, дар інтрѣ ла мѣне ка сѣдѣі тѣжѣнтѣдѣі вѣаѣа; не вѣртѣ дака веі вреа іар вом днѣчене вѣрѣжѣмѣшѣіле.“ Ачѣаста ва сѣ зѣкѣ ом де карактер, ом чѣнѣстѣт. Компѣтѣмесѣк кѣ соарта та; ашѣ вреа сѣдѣі фак вѣне, дар нѣ ітѣіѣ кѣт вѣіѣ пѣтеа сѣ о скоѣ ла кале кѣ оаменѣі ачѣеі пѣгрѣі ла трѣн ші сѣфлет каре кѣ вѣн глас рѣдѣкѣ не тот породѣл днѣ пѣчоаре пѣнтрѣ кѣ конѣдѣінда лѣі есте днѣ тѣжѣнѣле лор. Есте адеѣвѣрат кѣ дѣнѣ о лѣнтѣ деспѣдѣжѣдѣітѣ че ам авѣт кѣ алтѣ чеатѣ де оаменѣі пѣгрѣі, кѣ Іезѣвѣдѣі, ам фост порочѣт ка сѣ ле спарг кѣіѣл дѣн Португалиа, сѣ пѣіѣ тѣжна не дѣнѣшѣі ші сѣі гонѣесѣк кѣ тотѣл дѣнтрѣ'ачѣастѣ царѣ; дар інкѣзѣіѣіа есте маѣ пѣтернѣкѣ декѣт соѣетатеа Іезѣвѣдѣімор ші трѣіѣналѣл еі есте пѣклѣнтѣт. Мѣ тем сѣ тѣ апѣк серѣіос де дѣнса; кѣ тоате ачесте дѣтѣ, кѣ еѣ тѣ вѣіѣ сѣмѣі а фаче че вѣіѣ пѣтеа, дар нѣдѣі фѣгѣдѣесѣк кѣ вѣіѣ фѣі порочѣт а сѣ-

върши чееа че дорещі.“ — Къ ачеастъ жѣмътате де тѣпъгъере ла дѣреріле сале еши тѣпъра енглезъ дін палатѣл министрѣлѣ. Дар авіа ажѣнсе ла қаса са ші о хайтъ де слѣжбаші ай інквизиціей інтраръ ла дѣнса, о дѣхъдаръ ші о тѣрѣръ ла палатѣл інквизиторѣлѣ лешінатъ ші маі тѣлт моартъ декѣт віе. Ан времеа дн каре непорочіта енглезъ а алергат пе ла министрѣл къѣтѣнд ажѣтор ші скѣпаре, Инквизиторѣл чел таре порѣнчісе съ і се адѣкъ днаінте тѣпърѣл Портѣгез. Антревѣнд дакъ креде дрепт тоате днвѣдътѣріле бисерічій католіче, ел рѣспѣнсе, къ нічі ода-тъ н'а авѣт чеа маі мікъ вѣлѣіалъ деспре адевѣрѣл лор ші къ с'а сіліт тотд'авна а днпліні ші формеле че ле чере еа. Дар ачеастъ тѣртѣрісіре н'а тѣлцѣміт німік пе жѣдекъторѣл ачел страшик, каре дн днпѣта къ, дака есте католік, пентрѣ че аре аліанцъ къ о еретікъ пе каре ва съ о іа де невасть, ші дн зісе: „віно дѣпъ міне; еѣ ам ші алте міжлоаче ка съ сторк дела тіне адевѣрѣл.“ Ан рѣндѣл де жос ал одѣлор палатѣлѣ ера о салъ таре днтѣ-некоастъ, дн каре, ка съ фіе лѣміпъ, тре-вѣіа съ се апрінзъ ші зіоа лѣтѣпъріле. Ан фѣндѣл ачещій сълі ера вн фел де ал-тар, д'асѣпра кѣрѣіа се днлѣда о крѣче таре ші Хрістос ера съпат пе дѣнса дн тѣріте фіреаскъ. Днаінтеа ачестві алтар ера вн рѣнд де сказне дн формъ де семі-черк, ла міжлокѣл кѣрѣіа ера вн жеѣ маі дналт ші о месчоаръ днаінтеа лѣі. Ла о парте а съліі ера о тѣлцѣме де машині къ каре се стрѣжеа непорочіціі ка съ тѣртѣрісеаскъ адевѣрѣл. Аічі ера трівѣналѣл інквизиціей; пе сказне шедѣа жѣдекъторіі ші дн жеѣ інквизиторѣл чел таре: аічі а

фост адѣс ші тѣпърѣл портѣгез. Авіа а інтрат днлѣвнтрѣ ші вн днпѣт аскѣдіт дн фѣкѣ съ се зіте ла о парте, внде вѣзъ ші пе ізвіта са тѣпъра енглезъ. Ачеастъ дн-тѣлніре неащептатъ а дат прічінъ ла о шепъ сѣжшіітоаре де інімъ. Дар пентрѣ інквизиторі нѣ ера німік каре съ і плече спре мілъ; ініміле лор ера днвѣртшоате къ фелѣрміі де асфел де шене ші нѣ къ-поѣеа сімтіментѣл компѣтіміреі. Тѣпъ-ра енглезъ къзѣсе лешінатъ ші фѣръ сім-дїре ла пѣтѣлт. Портѣгезѣл днторѣкѣндѣсе кътре тареде інквизитор зісе къ вн топ дѣіос: „О, лѣсаді машиніле де стрѣжіт челе маі грозаве пентрѣ міне, ші пентрѣ Дѣм-незеѣ каре прівеще ла поі ші пе ва жѣдека пе тоці, фіевъ мілъ де ачеастъ фінцъ пе-віноватъ. Дака аведі інімъ оменеаскъ дн піепт, нѣ пѣтеці съ ведеді пе ачеастъ фѣ-птѣрѣ фрѣтоастъ сѣферінд. О, фіевъ мілъ ші нѣі фаче'ді еі німік.“ — „Нѣ; днаінтеа дрептѣціі нѣ е мілостівіре; поі треѣзе съ пе фачем даторіа. Съ се днчеапъ тѣнчїле пентрѣ дама ачееа,“ зісе ел. Прегѣтірїле машинілор децѣптаръ пе тѣпъра енглезъ дн лешінѣл съѣ. Еа фѣ дѣсѣ лѣпгъ ло-кѣл ачел грозав, ші тѣініле еі фѣръ вѣ-гате днтр'о машинъ ка съ се стрѣжаскъ. Слѣжіторіі н'ашѣпта декѣт порѣнка інквизиторѣлѣ ка съ днчеапъ слѣжѣа лор чеа де гѣде. Ан мінѣтѣл днсѣ дн каре ел вреа съ рідіче тѣпа ші съ порѣнчеаскъ, дн днтѣперекѣл дн каре ера днвѣлѣітъ сала ачеа фаталъ, рѣсѣпъ вн глас асемеѣа къ тѣнетѣл: „стаді!“ ші днчет еши дн беспа ачееа о фігѣрѣ дналтъ а кѣрѣіа фа-цѣ ера днвѣлітъ днтр'о тапта ларгъ. Мареле інквизитор ка ловіт де трѣспет, къ ніѣе къѣтѣтѣрї сперіоасе днтреѣвъ, чїне дн-

дръснеще съ твързере лъкръриле тривъналъ
лѣи ши поръичи съ пѣе тѣна не дѣнсел.
Некъпоскътъл п'а воръит лѣкъ нимик, лѣи
ridikъ лѣсъ лѣчет тѣна; таптаоа къзъ
жос ши атъичи се арътъ фаца чеа сериоасъ
а лѣфрѣкошатълѣи Потвал де каре третѣра
тоатъ Португалиа. Не инквизиторъл лѣ а
пѣкаръ деокамдатъ фѣорѣ де гроазъ; дѣпъ
ачеаста къ ѣи топ префъкът скѣлѣндѣсе
лѣапѣтеа лѣи лѣ zice: „Vizita Екселенциѣи
Воастре есте о чѣпсте че пѣ о ащептам;
ам вое де а лѣтрева каре есте прѣчина?“
— „Нѣ чеѣв нимик декѣт словозениа аче
стор доѣ прѣнши,“ рѣспѣнсе Потвал. —
„Чѣне лѣи дѣ дрепт ла черереа ачеаста?“
— „Воеа mea,“ — Прѣдѣсек черерѣле Е.
В., дар ачеастъ вое пѣ дѣо почѣ лѣпѣлини.“
— „Шѣв кът прѣдѣсек воѣнцеле теле ла
Преа сѣинциа воастръ; дар ка съ те лѣ
кредѣнцѣзъ ши маѣ вѣне, афлъ къ п'ам ве
пит аѣи съ пофтеск сазъ съ роф, чѣ съ чеѣв
ка съ даѣ словозение ачестор прѣнши.“ —
— „Нѣ се поате, пентрѣ къ трѣвзе съ лѣ
се факъ жѣдекатъ.“ — „Да, жѣдеката каре
о фаче лѣпѣл тиелълѣи, ши вѣлѣл гѣниѣи.“
— „Екселенциѣе, гѣттеле пѣ се потрѣвекъ
къ локѣл ачеста.“ — Не чѣпстеа mea, па
тѣра mea пѣ е ка съ гѣттеаскъ; пѣчи о
датъ п'ам воръит маѣ сериос де кът акѣт.
Ка сѣдѣи даъ о довадъ дѣспре ачеаста, а
флъ къ ам поръичѣт генералълѣи де арти
лерѣе къ, дака лѣтрѣо жѣтѣтате де чеас
пѣ тѣ воѣв лѣттоарче, къ 50 тѣлѣрѣи съ фа
къ съ плоаъ гѣвлеле асѣпра пѣшкѣрѣеѣ а
чѣнѣя. Ор дѣтѣи не ачѣдѣи прѣнши, ор фак

съ се спѣлѣбере палатъл лѣи вѣит.“ — „Сѣит
сѣит съ дѣи даъ, дар съ шѣи къ протестѣзъ
ши воѣв рапорта ла сказъл Папѣи.“ — „Кѣт
лѣи вѣеа. Тѣзѣвѣдѣи лѣкъ а даѣ апѣлаѣиѣе
ла Папа, ши еѣ ка съ дѣслѣшескъ лѣкрѣл
маѣ вѣне ам вѣпѣлт корѣви къ дѣншиѣи ши
ѣам трѣмѣи сѣнгѣр ла Папа. Ачеастъ пѣлѣ
фѣедѣ оглѣндъ.“ Авѣа испрѣви министрѣл а
чѣсте ворѣе ши лѣхѣнд не прѣнши де тѣлѣт,
лѣи скоасе афаръ. Дѣкѣндѣи пѣпъ ла о
вѣлѣдъ тѣре ле zice: „Трѣвзе съ не дѣспѣр
дѣит. Миам вѣгат вѣада лѣи прѣмеждѣе ка
съ вѣ скап: ѣатъ къ сѣнѣтедѣи словозѣи, дар
еѣ ам лѣкъ де а тѣ тѣе. О коравѣе еп
глезеаскъ есте лѣи порт каре пѣеакъ ла
Лондра. ѣатъ къ даъ ѣи офѣдер каре ва
лѣнгрѣжѣи пентрѣ транспортъл лѣкрѣрипор
воастре. Лѣи 24. чеасѣрѣи съ пѣекаѣи, къчѣ
маѣ тѣлт пѣ е сѣгѣранѣдъ. Ажѣнѣндъ къ
паче ла Лондра скрѣдѣиѣи. Рѣтѣпѣдѣи сѣ
пѣтѣошѣи, прѣетѣниѣи мѣи.“ — Кѣ тѣлѣдѣтѣре
стрѣпѣнѣндѣи де тѣлѣт министрѣл, се дѣспѣр
дѣи де дѣншиѣи. Тѣнерѣи ажѣнсерѣ къ паче ла
Лондра. Стрѣпѣподѣи лор ши акѣт пѣ
стреазъ сѣвенѣрѣл тѣрелѣи Потвал.

Р—а.

SENTENȚII.

Сѣпѣрареа че роаде ла фѣрѣл вѣедѣи, пѣ
рѣреа чеаркъ а се аскѣнде.

Нѣ поате фѣи нимѣи тот деодатъ прѣ
тѣи ши лѣнгѣшиторѣв.